

TERESAREN PENTSAMENDUAK

I. Jaungoikoa maitasuna da

– “Beti-beti errepikatuko dudana kantatzen hasi besterik ez dut egingo: Jaunaren Errukiak” (Esk A, 2^a).

– “Ez dui, beraz, inolako *meriturik sorkarien maitasunari atxiki ez natzaiolako*, Jainkoaren erruki handiak baizik ez baininduen hortik zaindu!... Jaunak huts egin balit, hura gabe, santa Madalena bezain beheara eror nintekeen, eta gure Jaunak Simoni esandako hitz sakonak hots gozoa du nire ariman... Badakit: ‘gutxiago barkatzen zaionak, gutxiago maite du’ Baina badakit Jesusek *Santa Madalenari baino gehiago barkatu didala* niri, *prebentzioz barkatu didalako*, erortzea eragotziz. (...).

Hara ba, neu naiz alaba hau, *zuzenak berrerostera barik bekatariak berrerostera bere Hitza bidali zuen Aitak prebentziozko maitasunez gorde nauena. Nik maitatzea nahi du hark, barkatu didalako*, ez asko, *guztia* baizik. Ez da zain egon santa Madalenak bezain gartsu nik noiz maitatuko; esanezinezko maitasunez aurre harturik maitatu nauela nik jakitea nahi izan du, orain nik *zoramenex* maite izan dezadan!... Entzuna dut ez dela aurkitu izan arima garbirik arima damutuak bezain gartsu maitatzen duenik. Ai, nik bai nahi nukeela hitz hau gezurtatzea!...” (Esk A, 38^l-39^a).

– “Bai, ni ziur nago egin daitezkeen bekatu guztiak neure kontzientziaren gain banitu ere, *bihotza damuaren damuz urraturik joango nintzatekeela Jesusen besoetan neure burua uztera*, berarengana itzultzen den seme galdua zein maite duen ongi dakit-eta. Ez da izan Jainko onak, bere errukiaz *aurre harturik*, nire arima bekatu astunetik gorde duelako ni harengana igotzea, konfiantza eta maitasunagatik baizik” (Esk C, 36^l-37^a).

– “Bere bizitza hilkorreko egunetan, pozez beterik, ‘Goresten zaitut, ene Aita, gauza hauek jakintsu eta ikasiei ezkutatu dizkiezulako eta jende xumeari agertu’ esan zuenak nigan bere errukia distiratsu ager zedila nahi zuen. Ni txikia eta ahula nintzelako, hura nireganaino jaisten zen, ezkutuan bere *maitasunaren gauzetan eskolatzen* ninduen” (Esk A, 49^a).

– “Uste dut izaki guztiek nire grazia berberak izan balituzte, inor ez litzatekeela Jainko onaren beldur izango, bestera baizik, maite izango luketela zorazteraino; eta mai-

tasunagatik eta ez dardarka, arima batek ere ez lukeela sekula onartuko hari atsekaberik ematea... Badakit, hala ere, arima guztiek ez dutena antzekoak izaterik; familia desberdina izatea beharrezkoa da, Jainko onaren atribuetariko bakoitza ohoratzeko. Niri bere *erruki azkengabea* eman dit, eta *honen argitan* ikusten eta gurtzen ditut Jainkoaren gainerrako bikaintasunak!... Horrela, guztiak agertzen zaizkit *maitasunez argitsu*. Justizia bera ere (eta, agian, beste edozein baino areago) *maitasunez* jantzia iruditzen zait... Zer poztasun gozoa Jainko ona *zuzena* dela pentsatzea; hau da, ezagutzen dituela *gure ahultasunak*, ongi ezagutzen duela *gure* izaeraren argaltasuna! Zeren beldur izan naiteke, ba, ni?" (Esk A, 83¹).

– “Badakit oso garbi egon beharra dagoela santutasun osoko Jainkoaren aurrean agertzeko; baina badakit baita Jauna guztiz *zuzena* dela, eta hainbeste arima uxatzen dituen justizia horixe da nere konfidantza eta nire pozbidearen arrazoi. *Zuzena* izatea ez da zorrotzasunez errudunak zigortzea, asmo onak ezagutu eta bertutea saritzea ere bada. Jainkoaren justiziaz bere miseriordiaz adina espero dut. *Zuzena* delako hain zuzen ere, ‘urrikalkorra eta gozotasunez betea da, zigortzen geldia eta opatsua miseriordian. *Gure ahultasuna* ezagutzen duelako. *Hautsa* baino ez gabela gogoratzen digu. Aita batek bere semeekiko samurtasuna sentitzen duen era berean, Jaunak sentitzen du *gurekin*’...” (TG 226).

– “Oi, ene Jainko!, oihu egin nuen neure bihotz barnetik, zure justiziak hartuko ote ditu soilik oparigaitzat eskainitako arimak?... Ez al du zure *maitasun* errukitsuak ere beraien beharrik?... Alde guztietan ezezaguna eta baztertua da. Zuk *maitasuna* oparo eman nahi diezun arimak, sorkarrietara bihurtzen dira, beren joran ziztrinarekin zorion eske jardunez, zure besoetan murgildu eta zure *maitasun* mugagabea onartu beharrean... Oi, ene Jainko! Zure *maitasun* arbiatua zeure bihotzean geldituko ote da? Zure *maitasunari* erreoparizat eskainitako arimak aurkituko bazenitu, uste dut, laster batean *kiskaliko* zenituzkeela. Uste dut zoriontsu zinatekeela, zugar dauden mugagabeko samurtasun-olatuai eutsi beharrean izango ez bazina... Zure justiziar, lurrean soilik isurtzen denari, hustutzea eder bazaio, zenbat ederrago ez ote zaio izango zure *maitasun* errukitsuari arimak *kiskaltzea*, zure errukia zeruetaraino altzatzen bada? Oi, ene Jesus! *Neu* izan nadila oparigai dohatsu hori; *kiskali* zeure erreoparia zeure jainko-maitasunaren suaz!...” (Esk A, 84^a).

– “Oi, Jesus! ezin diedala esan nik *arima txiki* guztiei zein adierazgaitza den zure onberatasuna!.. Nik sentitzen dut, ezinezko batez, nirea baino ahulagoa, txikiagoa den arima bat aurkituko bazenu, atsegin izango zenukeela hura oraindik grazia handiagoz betetzea, hark zure amaigabeko errukian uste osoz bere burua utziko balu. Baina zergatik, oi Jesus, zure *maitasun-sekretuak* besteengana zabaltzeko gogoak? Zeu bakarrik ez ote zinen izan niri horiek erakutsi zizkidana? Eta ezin diezaizkiezu erakutsi besteek ere?... Bai, nik badakit, eta arrenka eskatzen dizut egin dezazula. Zeure jainko-begirada *arima txiki* askoren gain jaitsi dezazula eskatzen dizut... Zeure MAITASUNAREN dain izango diren opari *txikien* multzo bat hauta dezazula eskatzen dizut!...” (Esk B, 5¹).

– “Herodes-ek Jesusi leporatu zion krimen bakarra zoraturik egotcarena izan zen... eta nik ere hark bezala pentsatzen dut!... Bai, zoraturik zegoen; haren eromena, errege-aulki bihurtu nahi zituen hilkorren bihotz gaixoak bilatzean zetzan. Jesus, kerubinen gainean ese-

rita dagoen aintzazko Erregea!... Jesus, beronen presentziari zeruek ezin eutsi diotena! Eroturik izan behar zuen gure Maiteak, lurrera bekatarien bila etorri eta bere lagun, bere kuttun, bere pareko egiteako. Jesus, Hirutasuneko beste bi pertsona Gurgarriekin hain zoriontsua zena!... Guk ezingo dugu sekula hark gugatik egin zuen erokeriak egin, eta gure ekintzek ez dute holako merezimendurik ere, gure ekintzak arazoizkoak bait dira eta ez bait dira gure maitasunak egin nahiko litzukeenetara hurbiltzen” (TG 169).

– “Bai, Jesus maite duena, bere familiaren partaide da. Jesus maite duenak, bakarra den eta parekorik ez duen bihotz horretan nahi duen guztia eta nor bere zerua aurkitzen dut...” (TG 130).

– “Den-dena da geurea, den-dena da geuretzat, Jesusengan den-dena baitaukagu!...” (TG 182).

– “Jesus sutan dago gureganako maitasunez... Begira iezaiozu haren Aurpegi gurgarriari!... Begira haren begi itzal eta jausiei!... Begira bere zauriak!... Begira iezaiozu Aurpegiari... Hantxe antzemango duzu zein maite gaituen” (TG 87).

– “Ezin naiz niretzat hain txikia egin den Jainkoaren beldur izan... nik maite dut!... Jainkoa maitasuna eta errukia besterik ez da eta!” (TG 266)

– “Den-dena da grazia” (KH 5.6.4).

– “Norbaitek, nik Jainko onarengan hain konfiantza handia izatea, bekaturik ez dudalako egin dela uste izan lezake. Esan argi eta garbi, egin daitezkeen bidegabekeriarik handienak egin banitu ere, beti konfiantza berdina izango nukeela; gaiztakeria multzo izugarri hori suontzi gori batean eroritako ur tanta bat baino ez litzateke izango” (KH 11.7.6).

– “Jainko onak eman dizkidan dohain guztiak gogoratzean, indar egin behar izaten dut etengabeko aitormenezko negarrak ez isurtzeko” (K.H 12.8.3).

2. Maitasuna maitasunaren truke

– “Honezkero ez baitut gurari bizirik, maitasunez hiltzeraino maitatzea izan ezik” (Esk C, 7¹).

– “Oroi zaitetz, Bizitzaren Hitza, Jesus,
zuk maite izan ninduzula nigatik hiltzeraino;
nik ere maite nahi zaitut zu zoratzeraino
nik ere Zugatik bizi eta hil nahi dut.
Zuk badakizu, oi ene Jainko! nik nahi dudan guztia
zu maitaraztea da eta egun batean martiri izatea.
Maitasunez hiltzea nahi dut,
Jauna, nire irrikaz
oroi zaitetz...” (TO 24, 26).

– “Ene Maitasun bakar, nire otoitza entzun ezazu:
Ah! emaitzidazu mila bihotz zu maitatzeko.
Baina hori, Jesus, edertasun goren, oraindik gutxi da;
zu maitatzeko emaitzazu zure jainkozko Bihotz Berbera” (TO 24, 31).

– “Ene bai, Maitasunaren zientzia! Hitz honek oihartzun goxo-goxoa du nere arimaren belarrian; nik ez dut zientzia hauxe besterik nahi eta zientzia honen alde ditudan aberastasun guztiak emanda ere, Kantarik Ederreneko emaztea izateko ezer ez ematea dela deritzot... Nik ongi ulertzen dut hau: gure Jainkoaren begitan maitasunak bihurtzen bagaitu atsegin, maitasun hauxe dela nik nahi dudana gauza bakarra” (TG 196).

– “Maitasunez bizitzea, nork bere burua neurri gabe eskaintzea da, saririk hemen behean eskatu gabe.
Ah! kontaktu gabe ematen dut nik, ziur izanik maitatzen denean ez dagoela kontuak egiterik!...
Samurtasunez gainezka den Jainko-Bihotzari nik dena eman diot... bizkor-bizkor noa ni, neure aberastasun bakarra dut, besterik ez; bizitzea Maitasunez” (TO 17, 5).

– “Maitatzea guztia ematea da eta nork bere burua ematea” (TO 54, 22).

– “Nahikoa dut Jainko ona zoriontsu ikustea, neu ere guztiz zoriontsu izateko” (KH 15.5.2).

“O Jesus, (...) ez dezadala inoiz zeu baino ez bilatu ez aurkitu, izakiak ez daitezela niretzat ezer izan eta ni ez nadila haientzat ezer izan, zeu, Jesus, izan zaitezela *dena!*... Lurreko gauzak ez daitezela inoiz nire arima artegatzeko gai izan, ezerk ez dezala nire bakea nahastu, Jesus ez dizut bakea baino eskatzen, eta maitasuna ere bai, zeu baino beste mugarik ez duen maitasun azkengabea, ni barik zeu, nire Jesus, zaren maitasuna...” (Otoitza 2).

– “Den-dena beretzat izango da, den-dena, ezer eskaintzeko sentitzen ez dudanean baita, beraz, gaur arratsean ere nik ezerez horixe eskainiko diot...” (TG 76).

– “Jesus, Jesus! Neure gurari guztiak idatzi nahi banitu, *zeure bizitza-liburua* utzi beharko zenidake; hantxe kontaktzen dira santu guztien egintzak, eta egintza horiek dira nik zuregatik egin izan nahi nituzkeenak...” (Esk B, 3^a).

– “Karitateak neure *bokazioaren* giltza eman zidan. Jabetu nintzen Eliza atal ezberdinez osatua bazegoen, guztietarik beharrezkoena, bikaina ez zitzaizola faltako. Elizak Bihotz bat zuela jabetu nintzen, eta Bihotz hau Maitasunez gartsu zegoela. Jabetu nintzen Maitasunak soilik higiarazten zituela Elizaren atalak; Maitasuna itzaliko balitz, Apostoluak ez luketela gehiago Ebanjelioa iragarriko, Martiriek uko egingo lioketela odola isurtzeari... *Maitasunak* bokazio guztiak hartzen zituela konturatu nintzen, Maitasuna guztia zela, aldi eta toki guztiak hartzen zituela... hitz batez, Betikoa dela!...”

Orduan, neure poztasun eldarniagarriaren gainezkaldian deiarar egin nuen: Oi, Jesus, ene maitea!... Azkenez aurkitu dut neure bokazioa: Maitasuna da!...

Bai, aurkitu dut neure tokia Elizan, eta toki hori, oi ene Jainko!, zuk zeuk eman didazu...: neure Ama den Elizaren bihotzean, ni Maitasuna izango naiz!... Horrela guztia izango naiz..., horrela nire ametsa bete izango da!" (Esk B, 3¹).

- "Oi, Jesus! Nik badakit maitasuna maitasunez baizik ez dela ordaintzen. Horregatik bilatu dut, aurkitu dut neure bihotza asaskatzeko era, Maitasunaren ordain Maitasuna itzuliz zuri" (Esk 4^a).

- "Oi, ene Jesus, maite zaitut! Maite dut Eliza, neure Ama" (Esk B, 4¹).

- "Jesus, Jesus, *zu maitatzeko irrika* hain atsegina bada, zer izango ote da hura edukitzea, Maitasunaz gozatzea?..." (Esk B, 4¹).

- Nik maitasunarren nahi dut sufritu, eta baita gozatu ere maitasunarren" (Esk B, 4¹).

- "Maitasunak den-dena ahal du; gauzarik ezinezkoenak ere ez zaizkio zail. Jesusek ez dio ekintzaren handitasunari begiratzen, ezta zailtasunari ere, ekintza hori egin arazi duen maitasunari baino..." (TG 65).

- "Jainko onarengako maitasunez da egiten dudan guztia, mugimenduak, begiradak, den-dena nire eskaintzaren ondoren maitasunak bultzatuta egiten baitut" (KH 8.8.2).

- "*Maitasunik* gabe guztia dela ezereza ohartu nintzen, baita gauzarik distiratsuenak ere, esaterako, hilak berpiztea edo herriak konbertitzea..." (Esk A, 81¹).

- "Esan bezala, zuzendariek bertutezko ekintza asko ezarri aurrerazten dute perfektzioan, eta horretan zuzen daude; baina nire zuzendaria den Jesusek ez dizkit ekintzak kontrazten. *Den-dena* maitasunagatik egiten, ezer ere ez ukatzen, eta maite dudala erakusteko *uzten* dizkidan aukerengatik pozik egoten erakusten dit" (TG 142).

- "Ezifiekkoa bada ere, Jainko onak berak ere ikusiko ez balitu nire egintza onak, ez nintzateke inolaz ere nahigabetuko. Hainbeste maite dudanez, ni naizala konturatzen ez dela ere, atsegin eman nahi diot" (KH 9.5.3).

- "Atsegin emateko da... Ez dut nahi ordaiña hartzeko asmoz ematerik" (KH 11.6.1).

- "Dudan guztia ematen diot, eta oraindik ez dut 'orain niretzat lan egin behar dut' esateko astirik izan" (KH 14.7.2).

- "Pozik jartzen nauen zer bakarra Jainko onaren nahia egitea da" (KH 30.8.2).

- "Jainkoak esango balit: 'orain hiltzen bazara aintza handia izango duzu; laurogei urtekin hilez gero, aintza txikiagoa izango duzu, baina poz haundiagoa emango didazu'. Oi! Hola izanik ez nuke erantzuteko zalantzarik izango: Ene, Jainkoa, laurogei urte izanez hil nahi dut, ez baitut nire aintza bilatzen zuri atsegin ematea baino" (KH 16.7.6).

- "Ez nuen buruorraz bat ere jasoko Garbitokitik ihes egitearren. Egin dudan guztia Jainko onari atsegin emateagaitik, arimak salbatzeagaitik izan da" (KH 30.7.3).

- "Ez dut nire burua Maitasunari eman izatearen damurik. Oi!, ez, ez naiz damutzen, alderantziz baino" (KH 30.9).
- "Ez nion inoiz maitasuna baino eman" (KH 22.7.1).
- "Nik maite zañtut eta gurtzen, fedearen itzalean" (TO 24, 27).
- "Maitasunaren bidetik goazenok ez dugu pentsatu behar zer-nolako atsekabeak ekariko dizkigun etorkizunak" (KH 23.7.3).
- "Nire bizitza ez da samina izan, samindura guztiak poztasun eta gozotasun egiten jakin dudalako" (KH 30.7.9).
- "Ezin dut egia ez den beste janaririk hartu. Horregaitik ez dut inoiz ikuskaririk nahi izan" (KH 5.8.4).
- "Beste batzuk ikusi eta ulertu nahi duten artean, nik Jainko ona eta santuak ikusi gabe sinismenaren gau ilunean maitatzea nahi izan dut" (KH 11.8.5).

3. Ebanjelioa

- "*Ebanjelioa* da; hor aurkitzen dut nire arimatxo gaixo honek behar duen guztia. Beti agertzen zaizkit argi berriak, esanahi ezkutuak eta misteriotsuak" (Esk B, 83^l).
- "Ulertzen dut eta esperientziaz dakit 'Jainkoaren erreinua gure barnean dela'. Jesusek ez du libururik ez doktorerik behar arimek irakasteko; berak, doktoreen Doktoreak, irakasten du hitz-zaratarik gabe... Sekula ez diot entzun hitz egiten, baina badakit nire barnean dela. Hark gidatzen nau eta irakasten dit unean-unean esan eta egin behar dudana. Ordurarte ikusi gabeko argiak aurkitzen ditut, behar ditudan unean aurkitu ere. Eta gehienetan argitasun hauek ez dira, hain zuzen ere, ugariago izaten otoitzaldian, eguneko zereginen tartean baizik..." (Esk B, 83^l).
- "Jesus Zerura igo denez gero, nik ezin niezaioke hari jarraitu utzi dituen oinazetatik izan ezik. Baina bai argitsuak, bai lurrintsuak direla oinatz horiek! Ebanjelio santuan begiak ezarri orduko, berehala hartzen dut Jesusen bizitzaren usain gozooa eta badakit zein aldetatik korritu..." (Esk C, 36^l).
- "Zeruko gauzetarako trebe bihur nazazu
Ebanjelioan gorderiko sekretuak erakus iezaizkidazu.
Ah! urrezko Liburu hau dela
nire altxorrik maiteena" (TO 24, 12).
- "Niri dagokidanez, nik ez dut ezer aurkitzen liburuetan, Ebanjelioan izan ezik" (KH 15.5.3).
- "Batzuetan, obra espiritualetan santutasuna mila zailtasun korapilatsuren bidez eta irudipen multzo batez inguratutik aurkezten dela irakurtzen dudanean, nire espiritu gaixoa berehala nekatzen da eta burua hausten eta bihotza lehortzen didan jakinduriatzko

liburua itxi eta Eskritura Santua hartzen dut eskuetan. Orduan, den-dena argitsua iruditzen zait, hitz bakar batek amaigabeko itsasertza agertzen dio nere arimari, santutasuna erraza egiten zait. (...). Benetan pozten naiz Jainkoaren erreinuan egonleku ugari delako, ulergaitz egiten zaidan bide eta azalpen horietakoa baizik ez balego, ni ezin izango bainintzateke han sartu” (TG 226).

4. Pertsonen duintasuna

– “Hau deia gure Senarrarena! Nola? Ez gara elkarri begiratzen ere ausartzen, hain distira eta apaindura gabe uste dugu gaudela, eta Jesusek dei egiten digu! Atsegiñez begiratu nahi digu! Baiña ez dago bakarrik, Hirutasun Santuko beste bi pertsonekin dator gure arimaz jabetzera... Beste garai baten, Jesusek bere Aita eta gurea Aitagana igotzekotan zenean hitz eman eta adierazieneko samurtasunez esan zuen: ‘Maite nauenak nire hitza gordeko du, eta nire Aitak maite izango. Orduan, berarengana etorriko gara eta harengan egingo dugu gure bizileku’.

Jesusen hitza gordetzea! Hona hemen gure zorionerako baldintza bakarra, gure harko maitasun froga. Baina zer da hitz hori?... Uste dut Jesusen hitza Jesus bera dela, Jesus, Hitza, Jainkoaren Hitza!...” (TG 165).

– “Zein handia izan behar duen arimak barnan Jaungoikoa gordetzeko!... Eta hala ere, egun bateko ume jaio berriaren arima, atsegin paradisua da harentzat. Zer ez dira izango bada Maitacaren bihotza irabazteko ere sufritu eta borroka besterik egin ez duten gure arimak?” (TG 165).

– “Enc, bai melodia gozoa dela nire bihotzarentzat Jesusen isiltasuna...! Behartsuarena egiten du eskupekoa eman diezaiozun, eskaleen antzera luzatzen digu eskua; epaiketako egun handian aintzatan ager daitenean, hitz gozo hauek entzungo dizkiogu: ‘Zatozte, nire Aitak onetsiak, gose nintzenean jaten eman bait zenidaten, egarri nintzenean edaten; ez nekien non aterpetu eta ostatu eman baitzenidaten, gaixorik eta preso nengoela lagundu egin baitzenidaten’.

Hitz hauek ahozkatu zituen Jesus bera da gure maitasuna nahi duena eta maitasun horren eske ari dena... Gure esanetara makurtzen da. Ez du ezer hartu nahi gu geuk ematen ez badiogu, eta gauzarik ezerezena eder eta handi da haren begien aurrean...” (TG 145).

– “Hona hemen Jesusek eskatzen digun guztia, ez du gure lanen beharrik, gure maitasunarena bakarrik baizik, gose baldin bada guri esan beharrik ez duela dioen Jainko honek, ez du beldurrik Samariarrarengana ur pixka baten eske joateko. Egarrri zenean... zera zioen: ‘Emaidazu edaten’. Gizaki gaixoaren maitasuna zen unibertsoaren Sortzaileak eskatzen zuena. Maitasun egarri zen...” (TG 196).

– “Ez dut ezagutzen perfekziora heltzeko beste biderik, maitasuna izan ezik!... Maitatzea!... Zein ongi egin dagoen gure bihotza maitasunerako!...” (TG 109).

– “Ene, zein ederra den gure erlijioa! Gure bihotzak kikildu beharrean, (...) jaso eta zabaldu egiten ditu, eta maitatzeko gai egiten, maitasun ia mugagabe batez maitatzeko gai” (TG 166).

– “Lehenengo ikusi dudana arima guztiek [gutxi gorabehera] borroka berdinak dituztela, baina beste aldetik haiek hain desberdinak dira, non ez baitzait zail gertatzen Aita Pichonen hitzak ulertzea: ‘Askoz ere alde handiagoa dago arimen artean aurpegien artean baino’. Horregatik ezinezkoa da guztiekin era berdinez jokatzeko” (Esk C, 23¹).

– “Bizitza oso misteriotsua da, ez dakigu ezer... ez dugu deus ikusten... Eta hala ere, Jesusek azaltzen dio gure arimari gizakiaren begiak ikusten ez duena” (TG 124).

– “Jainkoak ez du urte asko behar bere maitasuneko lana ariman burutzeko; haren bihotzeko bat-bateko argi-izpi batek lorea betiko irekitzea lor dezake” (TG 124).

– “Jesusek ez dio denborari begiratzen, (...) maitasunaz baizik ez baita arduratzen” (TG 114).

– “Ene! Jesus maitatzea eta Jesusi maitaraztea! Hura gozotasuna!” (TG 114).

5. Urkoaganako maitasuna

– Orain ulertzen dut maitasun osoa besteen hutsak onez eramatean datzala, haien argalkeriaz gaizpiderik ez hartzean, haiek egiten ikusten diren bertutezko egintza txikienetik ere on ateratzean” (Esk C, 12^a).

– “maitasunak ez duela bihotz-hondoan gordirik gelditu behar” (Esk C, 12^a).

– “Zenbat eta elkartuago Jesusekin, hainbat gehiago maite ditut neure ahizpa guztiak” (Esk A, 12¹).

– “Maitasun hau neuregan areagotu nahi dudanean, batez ere deabruak hain begiko ez zaidan ahizpa honen nahiz haren akatsak nire arimaren begien aurrean jarri nahi dizkidanean, haren bertuteen, haren asmo onen bila lehiatzen naiz” (Esk C, 12¹).

– “Ai, bai elkarren aurka daudela naturaren sentimenduak eta Jesusen irakatsiak! Haren graziaz gabe ezinezkoa litzateke haiek betetzea ezezik, ulertzea ere” (Esk C, 18¹).

– “maitasun-pentsamenduak izan nahi ditut beti” (Esk C, 13¹)

– “maitasunak ez duela sentimendu-kontua izan behar esan nuen neure baitan, egin-tzena baizik” (Esk C, 14^a).

– “Jesus, arimen Artista, pozik dago azalekoan gelditu gabe, hark bere bizilekutat hantatu duen barneko santutegiraino sartuz, haren edertasuna miresten denean” (Esk C, 14^a).

– “denik eta mingotsena gozo bihurtzen duen Jesus... (Esk C, 14^a).

– “Ez da aski maitatzea; erakutsi egin behar da hori” (Esk C, 15¹).

– “Pentsamendurik ederrenak ez dira ezer egiterik gabe (Esk C, 19^a).

– “Jainkoak bakar-bakarrik ezagutzen ditu bihotzen barrera” (Esk C, 19^a).

- "Pozez ikusten dut hura maitatzean bihotza zabaldu egiten dela" (Esk C, 22^a).
- "Ikusten da Jainko onaren laguntza gabe on egitea, eguzkiari gauetan distiraraztea bezain ezinezkoa dela..." (Esk C, 22^l).
- "nik jolasaldian, baimendutako solasaldian gutxien atsegin zaizkidan ahizpekin ibiltzea bilatu behar dut, samaritar onarena egin arima mindu horiekin" (Esk C, 28^a).
- "guztiek izan nahi dut maitagarria [28^l] (eta batez ere hain maitagarri ez diren ahizpekin)" (Esk C, 28^l).
- "Beti pertsonen eta gauzen alderdi onari begiratzen diot" (KH 27.5.6).
- "ezin daitekeela inolako onik egin nork bere burua bilatzen duenean (Esk C, 32^l).
- "Idazten nuena betetzen zaiatu naiz" (KH 15.6.5).
- "Xalotasuna maite dut eta itxurakeria gorrotatzen" (KH 7.7.4).
- "Beti itxurakeriarik gabe jokutzen dut" (KH 13.7.7).
- "Dan-dana desagertu da niretzat, maitasuna besterik ez jat geratzen" (KH 27.7.1).
- "Ahal dudan guztia egiten dut alaitsu agertzen, atsegin ematen" (KH 6.9.2).
- "Goraipamenak egiten dira merezi ez diranean eta baita estainak ere merezi gabe" (KH 29.7.12).
- "Poza ematearren egiten dot eta inoiz ez poza hartzearren" (KH 20.7.1).
- "Gonbite elkar egin, bai, baina bakarrik solasean aritzeko, bidaiak eta oroitzape-nak kontatzeko, hau da, espirituzko gauzak dastatzeko" (KH 8.8.4).

6. Otoitza

- "Niretzat otoitza bihotz-eragin bat da, zerurantz zuzendutako begirada soil bat, eskerroneko eta maitasunezko oihu bat da atsekabe artean nahiz poztasun artean. Hitz batez, handia den zerbait da, arima zabaldu eta Jesusekin bat egiten nauen naturaz gaindi-ko zerbait" (C Esk, 25^a-25^l).

- "Nire Zerua beti Jainkoaren begiradapean irautea da, hari Aita deitzea eta ni alaba izatea harena (TO 32, 4).

- "hona nire otoitza. Jesusi eskatzen diot bere maitasunaren garretara erakar nazala; berarekin hain estu bil nazala, non bera izan dadila niregan bizi eta lan dagiena" (C Esk, 36^a).

"Ez naiz ni bizi dena, baina zure bizitzaz bizi naiz ni.

Zure kopoi urre-koreduna
guztietatik kutunena,
Jesus, neu naiz!" (TO 24, 29).

– “Jesus ez da *egunero* jaisten zerutik urrezko kopoian gelditzeko, lehengoa baino askoz ere maiteago duen beste zeru bat aurkitzeko baizik: gure arimako zerua, bere irudira egina, Hirutasun gurgariaren eliza bizia!” (A Esk, 48¹).

– “Jainkoarekin hitz egitea hobe zela somatzen nuen Jainkoari buruz hitz egitea baino” (A Esk, 40¹-41³).

– “*Maitasunak* aurkiarazten zigun lurtean bilatzen genuen Hura” (A Esk, 48^a).

– “Bakardadea maiteminduentzat da beharrezkoa, gau eta egun dirauen harreman berez-berezkoa” (TO 17, 3).

– “Zoriontsu egiten nauzu zeure begirada hutsaz” (TO, 17, 3).

– “Arima tolesgabeek ez dute bitarteko korapilatsuak erabili beharrik” (C Esk, 33¹).

– “Errezatzeko *duin ez naizen orduen liturgia* izan ezik, ez dut adorerik liburuetan otoitz *ederrak* bilatzeari lotzeko; horrek buruko mina egiten dit. Hainbeste daude, egon ere!... eta gainera guztiak dira zein baino zein *ederragoak*... Ezingo nituzke guztiak errezatu, eta zein hautatu jakin ez eta, irakurtzen ez dakiten haurrek bezala egiten dut: xalotasunez esaten diot Jainko onari esan nahi diodana, esaldi ederrik egin gabe, eta hark beti ulertzen dit” (C Esk, 25^a).

– Batzuetan, nire izpiritua hain lehortasun handian dagoenean, Jainko onarekin bat egiteko pentsamendu bat moldatzea ere ezinezko zaidala, “Aita Gure” bat errezatzen dut *astiro-astiro*, eta *gero aingeruaren agurra*. Orduan otoitz *hauek liluratu* egiten naute eta nire arima askoz gehiago elikatzen dute arin-arinka ehundaka aldiz errezatuta baino” (C Esk, 25¹).

– “Zuk Jainko onak bezala egiten duzu, entzuten ez baita nekatzen, berak jakingo ez balitu bezala, neure nahigabe eta pozak xalotasun osoz kontatzen dizkiodanean” (C Esk, 32¹).

– “Karmeldar batentzat gogoratzea eta maitatzea, otoitz egitea da” (TG 131).

– “Nire Senargaiak ez diosta ezer eta nik ere ez diotsat ezer; neure burua baino maiteago dudala bakarrik. Eta nire bihotzaren barrenean hau egia dala somatzen dut, areago bait naiz harena, neurea baino!...” (TG 110).

– “Goazen bidexka ez da batere kontsolagarria niretzat eta hal ere poz guztiak dakarzit, Jesus delako bidea aukeratu duena eta bera bakarrik kontsolatzea delako nire nahia. Bera bakarrik, bera bakarrik” (TG 110).

“Bai, amodio handia da Jesus maitatzea, maitasun horren gozotasunik sentitu gabe... horra hor martiritza... Bada, *hil gaitzen martiri!*...” (TG 94).

– “Ziur-ziur esan diezazuket, zure atabak ez duela inola ere harmonia zerutiarririk entzuten! Haren eztei-bidaia oso gogorra da. (...) Horrek nahigabetu egiten duela uste al duzu? Ez; guztiz alderantziz, zoriontsua da bere Senargaiaren atzetik joateaz, maitasunez segitzen diolako eta ez bere dohaiengatik. Bera bakarrik! Hain da ederra! Hain maitagarria, nahiz eta isilik egon... Elzkatutzen denean ere bai!...” (TG 111).

– “Nire arimak lurrazpian darrai baina zorionsua da; bai, zorionekoa da inolako kontsolamendurik ez duelako; horrela, zera ikusten du, bere maitasuna ez dela lurreko bikoteek dutena bezelakoa, beti elkarren eskuetara begira, zein opari jasoko zain edo eta beti aurpegira begira, filuratuko duen maitasunezko irribarreren bat noiz harrapatuko itxaroten” (TG 115).

– “Ez ezazu beldurrik izan [Jesusi] maite duzula esateko, sentitzen ez baduzu ere” (TG 241).

– “Sagrario aurrean nagoenean, ez naiz gure Jainari gauza hauxe baizik esateko gauza: ‘Ene Jainko, badakizu zuk maite zaitudala’. Badakit nire otoitzak Jesus ez duela nekutzen. Eta bere emaztearen ezina ezagutuz, honen borondate onarekin nahi izaten du” (TG 152).

– “Askotan, isiltasunak bakarrik azal dezake nire otoitza, baina Sagrarioko Jainko-ostatuzkoak den-dena ulertzen du, baita esker onez gainezka dagoen alabaren arimako isiltasuna ere!...” (TG 138).

7. Apostoluen apostolu

– “Oi, ene Jesus, maite zaitut! Maite dut Eliza, neure Ama” (B Esk, 4¹).

– “Karmeldar baten garrak mundu osoa hartu behar duenez gero”... (C Esk, 33¹).

– “Elizaren alaba izan nahi dut” (C Esk, 33¹).

– “Nire arimarentzat eskatzen dizudan gauza bakarra, Jesus maitatzeko grazia eta Jesus nik ahal dudan adina maitaraztea da” (TG 218).

– “Jainkoarekin bat eginik, gure arimek beste hainbat salbatu ahal izango dituzte. (...) Guk eskatzen dioguna bere aintzarako lan egitea da, maitatu eta maitaraztea!.. Nola ez dira bada bedeinkatuak izango gure batasuna eta gure otoitza?” (TG 220).

– “Apostolua ez den karmeldarra aldenitu egingo litzateke bere bokazioaren helburutik, eta santa Teresa serafikoaren alaba izateari utziko lioke” (TG 198).

– “Ene Zelina, ez ditzagun arimak ahaztu, ahaztu dezagun geure burua haien alde” (TG 130).

– “Elkarrekin lan egin dezagun arimen salbamenean, ez daukagu bizitza honetako egun bakar bat baizik salbatzeko eta horrela Jaunari gure maitasunaren probak emateko” (TG 213).

– “Karmeldar batentzat, maite duen pertsona batengan pentsatzeak, haren alde otoitz egitea adierazten duela” (TG 225).

– “Eska iezaiozu Jesusi nik ere maite dezadan eta maitaraz dezadan. Ez dut Jesus maitasun arunt batez maitatu nahi, santuen antzera baizik, haiek Jesusen maitasunagatik erokeriak egiten baitituzte. Oi, zein urrun nagoen santu hauen antzerakoa izatetik...!” (TG 225).

– “Hauxe da Karmelgo bokazioa, gure otoitz eta sakrifizioen helburu bakarra *apostoluen apostolu* izatea baita” (A Esk, 56^a).

– “Hain gara deusa!... Hala ere, Jesusek arimen salbamena gure esku egon dadin nahi du, geure sakrifizio eta maitasunaren menpe. Jesus arima eske datorkigu... Ene ba, uler dezagun bere begirada! Hain dira gutxi begirada hori ulertzen dakitenak” (TG 96).

– “Benetan zoriontsua izango naiz berorrek in lanean arimak salbatzen, horrexetarako egin bainintzen karmeldar; ekintza bidezko misiolaria ezin izanik, penitentzia eta maitasun bidezkoa izan nahi izan nuen, nere ama serafikoa den santa Teresa bezala” (TG 189).

– “Nik gauza askorik ezin dut egin, hobeto esanda, ezer ere ez, bakarrik banengo. Pozten nauena, zure aldamenean zerbaitetarako balio dudala jakitea da; egia esan, zeroak berak bakarrik ez du inolako baliorik, baina unitatearen aldamenean jarri gero, indartsu egiten da, leku egokian jartzen bada, hau da, unitatearen atzean, eta ez aurrean!... Eta hortxe da hain zuzen ere Jesusek kokatu nauen lekua, eta betirako hortxe geratzea itxaroten dut, sakrifizioz eta otoitzez, urrunetik bada ere, zuri jarraika” (TG 226).

– “Bietatik zein da sutsuagoa?... Apalagoa dena, Jesusi lotuago dagoena, gauza guztiak maitasunagaitik egiten zintzoena dena!... (...) Ez diezaiogun sakrifizio txikiarik ere uka, hain da handia guztia erlijioan!... Maitasunagaitik orratz bat jasotzeak arima bat bihur dezake! A ze misterioa! Jesusek bakarrik eman diezaieke gure ekintzei duten balioa, maitatu dezagun, bada, geure indar guztiz!...” (TG 164).

– “Eskain diezaiogun geure sufrimendua Jesusi arimak salbatzeko!... Arima gaixotak!... Arima horiek guk baino zorte gutxiago dute eta hala ere, Jainkoak bere odola eman zuen hauek salbatzearren... Gure bihotzaren hasperen baten menpe utzi nahi du Jesusek bere salbamena... Hau misterioa!... Hasperen batek arima bat salba ahal badezake, zer ez ote dute lortuko gure sufrimenduek? Ez diezaiogun Jesusi ezertxo ere uka!” (TG 85).

– “Ai! Otoitza, sakrifizioa dira nire indar guztia; hauek dira Jesusek niri eman dizkidan arma gaindiezinak. Haiek hitzek baino askoz hobeki bigun ditzakete arimak” (C Esk, 24^a).

– “Karmengo Ordenan ez da arimarik erosteko gezurrezko txanponik ibili behar” (KH 8.7.16).

– “Jainko onak ondo daki, nire merezimenduekin zer egin; guztia atsegin emateko eskaini diot” (KH 4.8.8).

– “Arimak salbatzeko zer egin nezakeen pentsatzen nengoen behin eta Ebanjelioko pasarte batek argitu nindun. Behin batez, uzta helduari begira, Jesusek honelaxe esan zien bere jarraitzaileei: ‘Jaso begiak eta begira soroa nola dagoen, segatzeko haina zuriturik’. Eta handik geroxeago: ‘egia esan, uzta handia da baina ez ordea, langile kopurua; eskatu beraz, uzta-jabeari langile gehiago bidal ditzan’. Hau misterioa!... Ez al da bada, Jesus ahalguztiduna? Ez al da bera lurtarrak sortu dituen? Zer dela eta esaten du, beraz: ‘eskatu uzta-jabeari langile gehiago bidal ditzan’?... Zergaitik?... Ene ba! Hain da ulertezina Jesusek gugaitik sentitzen duen maitasuna, non arimen salbamenean berarekin batera egon gaitezen nahi baitu. Ez du gu gabe deus egin nahi. Unibertsoaren Sortzaile hau,

arimatxo gaixo baten otoitzen zai dago, bere odol guztiaz berrerosiak izan diren garaiko arimak salbatzeko.

Gure egitekoa ez da uzta heldua dagoen soroa segatzera joatea; Jesusek ez diosku: 'Jaitsi begiak, begiratu soroak eta joan segatzera'. Gure helburua hori baino ederragoa da. Hona hemen Jesusen hitzak: 'Jaso begiak eta ikusi...' Ikusi nola nere zeruan leku hutsak dauden... Bada, zeuei dagokizue hutsune horiek betetzea... Zeuek zarete mendiko nire Moises otoizlariak; eska ieazkidazue langileak, eta nik bidaliko ditut; ez du otoitz bat besterik, zuen bihotzetik ateratako hasperen bat baizik itxaroten!...

Otoitzaren apostolutza, ez al da, nolabait esatearren, hitzarena baino goragokoa? Gure helburua karmeldar garen aldetik, milioika arima salbatuko dituzten langile ebanjeliozaleak hezte da, beraien amak gu geu izango garelarik...

Zelina, hitz hauek gure Jesusen hitzak ez balira, nor ausartuko litzateke sinestera?... Hain ederra deritzot gure parte hartzeari!... Zer nolako inbidia izan diezaiekegu apeztei?... Bai gogoko nukeela pentsatzen dudan guztia esan ahal izatea!" (TG 135).

- "Txinpart ilaun bat, oi bizitzako misterio, aski da sutzar neurrigabe bat sortarazteko" (TO 24, 17).
- "Bai galera emankorra, Jesus, Zu maitatzea!..." (TO 17, 13).
- "Ez dut inoiz arimak salbatzea baino beste ardurarik ez izatearen damurik izango" (KH 4.6.1).
- "Ez dit ezerk esku artean irauten. Dudan guztia, irabazten dudan guztia Elizarentzat eta arimentzat da. Laurogei urte biziko banintz ere berdintsuki txiro jarraituko nuke" (KH 12.7.3).
- "Oso zorigabea izango naiz Zeruan, maite ditudanei lurrean atsegin txikiak emateko erarik izaten ez badut" (KH 29.6.2).
- "Birjiñekin birjiñen antzekoak izango gara; doktoreekin doktoeren antzekoak; martiriek martirien antzekoak, santu guztiak gure senideak baitira" (KH 13.7.12).
- "Abade jaunak esan dit: 'zuretzat nahigabe handia izango da haizpak uztea'. Nik erantzun diot: 'Baina, ene Aita, uste izan ezazu ez ditudala inoiz utziko; alderantziz, nire heriotzaren ondoren inoiz baino hurbilago izango naute" (KH 6.7.1)
- "Santu handiek Jainkoaren aintzaren alde egin zuten lan, baina, nik, arima txiki bat baino ez naizen honek hari poz emateko baino ez dut egiten lan, eta atsegina sortuko lidake, haren ezpainetan irribarrea sortzearen, behin batean izanda ere oinazetik handienak jasateak" (KH 16.7.6)
- "Jainko onak nire nahiak entzuten baditu, nire Zerua lurrean egingo dut azken egunera arte" (KH 17.7).
- "Ez dut jai alaitsuak egin nahi, ez dut atsedetik hartu nahi arimarik salbatzeko dudan artean" (KH 17.7).
- "Jainko onak ez lidake nire heriotzaren ondoan lurrean on egiteko gogo hau eman nik hala betetzea nahi izango ez balu" (KH 18.7.1).

- "Jesusek neure egitekoa betetzeko era *erraz* bat ekarri zidan burura. Kantarik Ede-
renaren hitz hauek ulertarazi zizkidan: "*Erakar nazazu, goazen korrika zure lurrinaren*
usainera". Oi, Jesus! Ez dago esan beharrik ere: Ni erakartzean, erakar itzazu nik maite
ditudan arimak ere. Nahikoa da hitz soil hau "*Erakar nazazu*". Ulertzen dut nik, Jauna:
arima bat zure lurrinen usain hordigarriaz liluratua izan denean, ezin da bakarrik joan;
maiteak dituen arima guztiak bere ondoren eramanak dira. Hau indarrrik gabe, behartu
gabe egiten da, zureganantz duten berezko erakarpenaren ondorioz. Urjauzi bat itsasora
indartsu oldartuz, bere bidean hartzen duen guztia bere ondorik eramaten duenez, era
berean, oi one Jesus!, zure maitasunaren mugagabeko itsasoan murgiltzen den arimak ere
bere ondorik daramatza dituen altxor guztiak... Jauna, badakizu nik ez daukadala beste
altxorrik zuk nirearekin elkartu nahi izan dituzun arimak izan ezik. (...).

Zer da, bada, *erakarria* izateko eskatzea, bihotza liluratzen duen harekin era estu-
estuan elkartzeko eskatzea izan ezik? Suak eta burdinak ezaguerarik balute, eta azken
honek besteari esango balio: erakar nazazu, ez ote luke erakutsiko hark suarekin bat egi-
tea nahi duela, suak barne-barneraino hartzea, haren substantzia erretzaileak hartzea,
harekin gauza bat baizik ez dela egiten emateraino? Ama maite-maite hori, *hona nire*
otoitza. Jesusi eskatzen diot bere maitasunaren garretara erakar nazala; berarekin hain
estu bil nazala, non bera izan dadila niregan bizi eta lan dagiena. Badakit maitasunaren
suak bihotza zenbat eta gehiago kiskaltzen didan, hainbat bizikiago esango dudala: Era-
kar nazazu. Eta arimak zenbat eta gehiago hurbildu niregana (burdin zatitxo ezereza, jain-
ko-sutegitik aldenduko banintz), hainbat arinago korrituko dute euren Maitearen lurrinen
usainaren atzetik. Maitasunez kiskalia den arima bat ezin daitekeelako geldi egon. Santa
Madalenaren antzera, noski, hark Jesusen oinetan irauten du, haren hitz gozo eta gartsua
entzuten du. Ez duela ezer ematen dirudien arren, gauza askotan arduratzen zen eta bere
ahizpak bera imitatzea nahi lukeen Martak baino askoz ere gehiago ematen du hark. Ez
ziren Martaren lanak Jesusek gaitzesten dituenak. Lan hauetan jardun zuen apalki bizitza
osoan bere jainko-Amak, Familia Santuaren janaria prestatu beharra zuen-eta. Jesusek
zuzendu nahi lukeen gauza bakarra bere ostalari sutsuaren ezinegona zen. Santu guztiak
ulertu dute eta batez ere, beharbada, Ebanjelioaren doktrinaren argiz unibertsoa bete dute-
nak. Ez ote zen otoitzean izan santuek Paulok, Augustinek, Joan Gurutzekoak, Tomas
Aquinokoak, Frantziskok, Domingok eta beste Jainkoaren adiskide argi askok jeniorik
handienak liluratzen dituen jainko-zientzia hura edan zutena? Jakintsu batek esan du:
'Emaidazue palanka bat, euste-puntu bat, eta mundua jasoko dut'. Arkimedes-ek lortu
ezin izan zuena, haren eskaria Jainkoari zuzendua ez zelako eta, gainera, ikuspegi mate-
rialetik eginga zelako, *santuek lortu dute bete-betean. Ahalguztidunak euste-puntu bat*
eman die: Berbera, bera bakarrik. Jasotzeko, maitasun-suaz erretzen duen otoitza. Eta
horrela jaso dute mundua. Eta horrela jasotzen ari dira lurreko santuak eta horrela jasoko
dute, munduaren azkenera arte, etorriko diren santuek ere" (C Esk, 33¹-36¹).

(A.O.)